Institutul Național al Patrimoniului
Ministerul Culturii

ROMANIA

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
Comisia permanentă comună
a Camerei Deputaților și Senatului pentru relația cu UNESCO

ROMÂNIA SENAT

UNCJR

PROGRAM

Patrimoniul Mondial din România - Implementarea Convenţiei 1972

PERIOADA	16 - 18 noiembrie 2026
LOCUL	Palatul Parlamentului, Bucureşti intrarea C1, la intersecţia Bulevardului Libertăţii cu Bulevardul Naţiunile Unite

Ziua 1, 16 Noiembrie 2026

Sala: Nicolae Iorga

09:00-09:30 Primirea participanţilor

09:30 - 10:30 Cuvânt de deschidere

Dumitrița Gliga, preşedintele Comisiei permanente comune a Camerei Deputaţilor şi Senatului pentru relaţia cu UNESCO

Ioana Ciocan, Ministrul Culturii

Ştefania-Georgiana Simion, Consilier Prezidenţial

Simona-Mirela Miculescu, ambasador extraordinar şi plenipotenţiar, delegat permanent al României pe lângă UNESCO

Alfred-Robert Simonis, preşedintele Uniunii Naţionale a Consiliilor Judeţene din România

Oana Zaharia, manager interimar al Institutului Naţional al Patrimoniului

10:30 - 11:30 Sesiunea 1 - Strategii privind nominalizarea și gestiunea Patrimoniului Mondial

Keynote

Berta de Sancristóbal, Director al Unităţii pentru Regiunea Europa şi America de Nord, Centrul Patrimoniului Mondial UNESCO
Planul de acţiune pentru Patrimoniu Mondial, pentru Regiunea Europa şi America de Nord

Ole Søe Eriksen, Riksantikvaren/Direcţia pentru Patrimoniu Cultural (Norvegia)
Patrimoniul Mondial şi managementul - experienţa norvegiană

Claire Breen, Serviciul Naţional al Monumentelor (Irlanda)
Strategia pentru Patrimoniu Mondial a Irlandei

Irina Iamandescu şi Raluca Grama, Institutul Naţional al Patrimoniului
Patrimoniul Mondial din România şi necesitatea creionarii unei strategii naţionale dedicate

11:30 - 12:00 Pauză cafea

12:00 - 13:30 **Sesiunea 2 - Lista Indicativă a României pentru Lista Patrimoniului Mondial UNESCO**

Keynote
Luba Janikova Caris, Ofiţer de proiect în cadrul Unităţii Nominalizări, Centrul Patrimoniului Mondial UNESCO
Procesul de nominalizare, de la Lista Indicativă la Patrimoniu Mondial

Horia Moldovan, expert independent
Ctitorii domneşti în Moldova şi Ţara Românească (2024)

Constantin Preoteasa, Complexul Muzeal Naţional Neamţ
Civilizația Cucuteni-Trypillia (2026)

Nicuşor Halici, Preşedinte al Consiliului Judeţean Vrancea
Situri ale memoriei Primului Război Mondial (propunere în lucru)

Ioan Carol Opriş şi Raluca Grama, Comisia Naţională „Limes" pentru Frontierele Imperiului Roman - DLES/Institutul Naţional al Patrimoniului
Frontierele Imperiului Roman - Segmentul estic al Limesului Dunărean (în procedură de nominalizare)

13:30 - 15:00 Prânz

15:00 - 16:30 **Discuţii tematice privind Lista Indicativă**

Moderatori: Irina Iamandescu şi Raluca Grama, Institutul Naţional al Patrimoniului

Dedicată bunurilor culturale cu potenţial de înscriere în Lista Patrimoniului Mondial, discuţia va reuni reprezentanţi ai Ministerului Culturii, autorităţilor publice, administraţiilor locale, experţilor în patrimoniu şi cercetătorilor.
Sesiunea va analiza criteriile şi procedurile UNESCO privind înscrierea bunurilor în Lista Patrimoniului Mondial, precum şi modul în care Lista Indicativă poate funcţiona ca instrument strategic de planificare, protecţie şi promovare a patrimoniului românesc. Vor fi discutate valoarea universală excepţională, integritatea şi autenticitatea bunurilor culturale, precum şi condiţiile de management, protecţie juridică, conservare şi implicare comunitară necesare pentru o candidatură viabilă. Se vor analiza, de asemenea, experienţele anterioare, lecţiile învăţate şi modul în care Lista Indicativă poate sprijini prioritizarea resurselor şi protejarea patrimoniului.
Formatul presupune o discuţie moderată, menit să identifice priorităţi, lacune, oportunităţi şi direcţii concrete de acţiune. Accentul va fi pus pe o abordare participativă, în care comunităţile locale, autorităţile, proprietarii şi experţii contribuie la definirea unei liste indicative coerente, realiste şi sustenabile.

16:30 - 17:00 **Concluzii privind perspective de colaborare viitoare**

Ziua 2, 17 Noiembrie 2026

Sala: Nicolae Iorga şi a Comisiei pentru politică economică, reformă şi privatizare

09:00-09:30 Primirea participanţilor

09:30 - 11:00 Sesiunea 3 - De la nominalizare la angajamentul de a prezerva Valoarea Universală Excepțională

Keynote

Gwenaëlle Bourdin, Director al Unităţii Patrimoniu Mondial a ICOMOS
Procesul de nominalizare, de la evaluare preliminară la gestiune şi protecţie - rolul ICOMOS

Barry Gamble, Institutul Naţional al Patrimoniului
Cum construim nominalizări de succes pentru Lista Patrimoniului Mondial

Felix Marcu, Comisia Naţională „Limes" pentru Frontierele Imperiului Roman - Dacia
Programul Național Limes

Mirela Stamate, Poliţia locală Târgu Jiu
Procesul de înscriere a Ansamblului Monumental Brâncuşi din Târgu Jiu pe Lista Patrimoniului Mondial

Sarah Court, Institutul Naţional al Patrimoniului
Gestiunea schimbării şi protejarea Valorii Universale Excepţionale

11:00 - 11:30 Pauză cafea

11:30 - 13:00 Sesiunea 4 - Protecția și gestiunea bunurilor culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial (planificare)

Keynote

Eugene Jo, coordonatorul Programului de Leadership pentru Patrimoniu Mondial, ICCROM
Protecția și gestiunea patrimoniului mondial - abordarea patrimoniului ca „loc"

Liviu Baileșteanu, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
Programul multianual de finanțare a Planurilor Urbanistice Generale

Chiara Ronchini, Marile Orașe Balneare ale Europei
Gestionarea Patrimoniului Mondial dincolo de granițe: Marile orașe balneare ale Europei

Ondina Tăut, ArtConsult
Proiectul cultural - finanțare și planificare strategică

Michaela Türk, Mihai Eminescu Trust
Patrimoniul viu, comunități vii - de la conservarea la valorizarea patrimoniului pentru dezvoltarea durabilă a comunității. Experiența Fundației Mihai Eminescu Trust

13:00 - 15:00 Prânz

15:00 - 16:30 **Discuţii tematice privind bunurile culturale cu patrimoniu ecleziastic înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO**

Sala Comisiei pentru politică economică, reformă şi privatizare

Biserici din Moldova, Biserici de lemn din Maramureş, Mănăstirea Hurezi

moderatori: Oana Zaharia, Anca Filip, Raluca Grama

Dedicată provocărilor şi soluţiilor privind protejarea, conservarea, administrarea şi valorificarea durabilă a monumentelor religioase de valoare universală excepţională, discuţia va reuni reprezentanţi ai instituţiilor de cultură, autorităţilor locale, comunităţilor ecleziastice, specialiştilor în conservare şi factorilor implicaţi în gestionarea bunurilor culturale de Patrimoniu Mondial.
Sesiunea va aborda modul în care valoarea spirituală, istorică şi artistică a bunurilor ecleziastice poate fi protejată în paralel cu nevoile comunităţilor locale, cu accesul publicului şi cu dezvoltarea echilibrată a turismului cultural. Vor fi analizate, printre altele, responsabilităţile proprietarilor şi administratorilor, instrumentele de finanţare, conservarea preventivă, implicarea comunităţilor şi coordonarea dintre biserici, autorităţi şi experţi.
Menită să identifice experienţe relevante, bune practici şi direcţii concrete de acţiune, în cadrul discuţiei accentul va fi pus pe o gestiune bazată pe valori, participativă şi adaptată specificului fiecărui bun cultural.

Discuţii tematice privind bunurile culturale cu peisaje culturale şi situri urbane şi rurale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO

Sala Nicolae Iorga

Sate cu biserici fortificate din Transilvania, Centrul istoric al Sighişoarei, Peisajul cultural minier Roşia Montană, Ansamblul monumental realizat de Constantin Brâncuşi la Târgu Jiu

moderatori: Irina Iamandescu, Florentina Murea-Matache, Ioana Petrescu

Dedicată conservării integrate, administrării durabile şi valorificării responsabile a patrimoniului construit şi peisagistic, discuţia va reuni reprezentanţi ai autorităţilor publice, administraţiilor locale precum şi arhitecţi şi urbanişti.
Cu scopul de a aborda modul în care centrele istorice, satele cu biserici fortificate, şi peisajele culturale pot fi protejate ca locuri de patrimoniu vii, discuţia va aborda tema finanţării acestor bunuri culturale precum şi importanţa documentaţiilor de protecţie şi gestiune şi nu în ultimul rând a planificării teritoriale. Se va analiza, de asemenea, modul în care intervenţiile contemporane pot fi integrate armonios în ţesutul istoric şi în peisajul rural.
Menită să identifice bune practici, provocări instituţionale şi direcţii concrete de acţiune, discuţia pune accentul pe o abordare în care toţi care au atribuţii legale, alături de comunităţile locale îşi asumă responsabilităţi complementare pentru protejarea valorilor culturale şi naturale.

16:30 - 17:00 **Concluzii privind perspectivele de colaborare viitoare**

Ziua 3, 18 Noiembrie 2026

Sala: Nicolae Iorga

09:00-09:30 Primirea participanţilor

09:30 - 11:00 Sesiunea 5 - Protecția și gestiunea bunurilor culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial (implementare)

Keynote
Ciprian Barna, Agenţia de Dezvoltare Nord-Vest
De la conservarea patrimoniului la dezvoltare teritorială: rolul politicilor regionale în protejarea şi valorificarea patrimoniului cultural

Luana Floricică şi Ionuţ Mârzac, Institutul Naţional al Patrimoniului
Programul Naţional de Restaurare şi Timbrul Monumentelor Istorice

Răzvan Mateescu, Universitatea Babeş-Bolyai
Proiecte de conservare şi punere în valoare a patrimoniului arheologic din Munţii Orăştiei

Szilamér Péter Pánczél, Muzeul Judeţean Mureş
Limesparc, Călugăreni

Gabriel Herea, Arhiepiscopia Sucevei şi Rădăuţilor
Gestiunea unui monument UNESCO, studiu de caz Pătrăuţi

11:00 - 11:30 Pauză cafea

11:30 - 13:00 Sesiunea 6 - Guvernanța bunurilor culturale înscrise în Lista Patrimoniului Mondial

Keynote
Leticia Leitao, consultant ICCROM
O convenţie, perspective multiple: evoluția înțelegerii guvernanței în implementarea Convenției Patrimoniului Mondial

Adrian Bălteanu, Ministerul Culturii
Prevederi legale privind bunurile culturale înscrise în Lista Patrimoniului Cultural UNESCO

Petronela Luca, Consiliul Județean Alba
Comitetul de Organizare UNESCO Peisajul Cultural Minier Roșia Montana - de la cadrul legal la implementare

Florin Salajanu, Prefectura Maramureș
Analiza de risc la incendiu pentru bisericile de lemn monumente istorice

Alexandru Andrășanu, Cristina Toma-Ungureanu, Universitatea din București
Guvernanța Geoparcurilor UNESCO din România - concepte și elemente operaționale

13:00 - 14:30 Prânz

14:30 - 16:00 **Discuții tematice privind bunurile culturale cu patrimoniu arheologic înscrise în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO sau aflate în curs de nominalizare**

Cetăţile Dacice din Munţii Orăştiei, Peisajul cultural minier Roşia Montană, Frontierele Imperiului Roman - Dacia, Frontierele Imperiului Roman - DLES

Moderatori: Oana Zaharia, Irina Iamandescu şi Raluca Grama, Institutul Naţional al Patrimoniului

Dedicată protejării, cercetării, conservării şi valorificării durabile a siturilor arheologice de importanţă universală, discuţia va reuni reprezentanţi ai Ministerului Culturii, autorităţilor publice, administraţiilor locale, muzeelor, institutelor de cercetare, universităţilor şi experţilor în arheologie şi conservare.
Sesiunea va aborda modul în care siturile arheologice pot fi gestionate ca bunuri culturale vii, care necesită o protecţie specială, cercetare interdisciplinară, conservare preventivă şi interpretare publică responsabilă. Vor fi analizate, printre altele, instrumente de finanţare şi protecţie şi gestiune, monitorizarea stării de conservare, controlul intervenţiilor, protecţia împotriva distrugerii şi utilizării necorespunzătoare a terenului, precum şi rolul comunităţilor locale în protejarea acestor bunuri culturale.
Discuţia va evidenţia importanţa unei abordări integrate între arheologie, conservare şi punere în valoare şi planificare teritorială. Se va analiza modul în care cercetarea arheologică poate susţine pregătirea dosarelor de nominalizare, fundamentarea valorii universale excepţionale şi elaborarea unor strategii de management adaptate specificului fiecărui sit.
Cu scopul de a identifica bune practici, provocări instituţionale, lacune de protecţie şi direcţii concrete de acţiune, discuţia va pune accentul pe o abordare participativă, în care autorităţile, cercetătorii, proprietarii, comunităţile locale şi societatea civilă îşi asumă responsabilităţi complementare pentru protejarea şi valorificarea durabilă a patrimoniului arheologic.

16:00 - 16:30 **Concluzii privind perspectivele de colaborare viitoare**

16:30 - 17:00 **Cuvânt încheiere**

Oana Zaharia, manager interimar al Institutului Naţional al Patrimoniului